

Handläggare
Jonas Zackrisson
Telefon: 08 - 508 25 169**Till**
Socialnämnden
2020-01-28

Uppföljning IOP utsatta EU-medborgare

Uppföljning av verksamheten under perioden 2019-05-01 till och med 2019-10-31.

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av IOP-samarbetet.

Lena Lundström Stoltz
FörvaltningschefJenny Swärd
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden samarbetar med frivilliga organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärge nattetid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Ärendet avser verksamhet som bedrivits under perioden 2019-05-01 till och med 2019-10-31.

Nattverksamheten har bedrivits vid tre härbärgen och genomfört sammanlagt 16 248 övernattningar, varav ca 36 % avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid fem olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 32 704 besök, varav ca 15 % är kvinnor. Besökarna till såväl dag- som nattverksamheterna kommer huvudsakligen från Rumänien och Polen. Jämfört med motsvarande period föregående år har antalet övernattningar ökat med ca 4 % och antalet besök till dagverksamheterna ökat med ca 10 %.

Bakgrund

Sedan 2017-05-01 ingår socialnämnden i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fyra frivilliga organisationer; Ny Gemenskap, Convictus, Frälsningsarmén, och Stockholms Stadsmission, som tillhandahåller stöd för EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och befinner sig i en utsatt situation. Syftet med partnerskapet är att tillhandahålla kortsiktigt stöd till målgruppen för att motverka nöd och minska

utsatthet. Organisationerna ger stöd i form av härbärge nattetid och dagverksamheter. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt visst stöd och rådgivning. Uppföljning av verksamheterna sker i en gemensam verksamhetsrapport som ska levereras två gånger per år.

Ärendet

EU-teamet vid Socialjouren bedömer att det rör sig om ca 660 EU- och tredjelandsmedborgare som vistas i Stockholm och befinner sig i en socialt utsatt situation. Antalet har varit relativt konstant de senaste åren men kan variera över året, ex. vid högtider som jul och nyår, då ett flertal återvänder till sina hemländer. Det finns inga exakta uppgifter om ursprungsland, men en generell uppskattning är att majoriteten av EU-medborgarna kommer från Rumänien och Polen. Bland tredjelandsmedborgarna kommer majoriteten från Marocko och Nigeria.

Nattverksamheterna

Inom ramen för partnerskapets nattverksamheter erbjuds 115 platser, varav 20 platser är specifikt avsedda för kvinnor. Inskrivning till nattverksamheterna sker genom ett gemensamt kösystem. Trycket på den gemensamma inskrivningen är fortsatt högt och det beräknas att mellan 20-60 personer vänt sig till inskrivningen varje dag, varav ca 50-75 % fått plats. Det faktum att den genomsnittliga beläggningen ligger på 77 %, trots att man inte kan ta emot alla som vänt sig till inskrivningen, förklaras med att inte alla som tilldelas en plats vid inskrivningen kommer till natthärbärget. Arbete med att säkerställa att samtliga platser används och för att förbättra strukturen kring inskrivningen fortlöper. Jämfört med motsvarande period 2018 är den genomsnittliga beläggningen och andelen som får plats på härbärge lägre.

Under perioden har sammanlagt 16 248 övernattningar genomförts inom ordinarie nattverksamhet, varav ca 36 % avser kvinnor. Nattverksamheterna håller under perioden en genomsnittlig beläggning på ca 77 %. Det förekommer att nattverksamheterna vid enstaka tillfällen överbelägger, det vill säga tar in fler gäster än vad det finns sängplatser. Anledningen till detta är bland annat för att inte dela på grupper och familjer som kanske fått platser till olika nattverksamheter. Det kan också röra sig om individer som av olika anledningar inte kan vistas på tilldelad nattverksamhet och istället får flyttas till ett annat.

Av det totala antalet gäster som bott inom härbärgesverksamheten under perioden finns 831 unika individer. Av dessa har 187 st (17 %) en ackumulerad boendeperiod som överstiger 30 dagar.

Antalet övernattningar har ökat med ca 4 % jämfört med perioden 2018-05-01 till och med 2018-10-31. Även andelen kvinnor som vänder sig till nattverksamheterna har ökat från ca 31 % till ca 36 %.

Dagverksamheterna

Inom ramen för partnerskapet bedrivs fem dagverksamheter i syfte att ge humanitärt stöd och tillgodose basala behov, samt minska utsatthet och motverka utanförskap. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt viss rådgivning och socialt stöd.

Dagverksamheterna har under perioden haft sammanlagt 32 704 besök, varav ca 15 % är kvinnor. Det finns inga uppgifter kring könsfördelning i gruppen EU- och tredjelandsmedborgare som vistas i staden. Det är därför inte möjligt att dra några slutsatser om detta. Majoriteten av besökarna kommer från Rumänien (ca 31 %) och Polen (ca 11 %).

Antalet besök till dagverksamheterna har ökat med ca 10 % jämfört med motsvarande period föregående år. Andelen kvinnor har ökat från 12 till 15 %.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och har behandlats i förvaltningsgrupp 2020-01-22, samt funktionshindersrådet 2020-01-23.

Jämställdhetsanalys

De verksamheter som ryms inom ramen för partnerskapet vänder sig till såväl kvinnor som män och de resurser som tilldelats partnerskapet är jämnt fördelade mellan könen. Inom nattverksamheterna finns 20 platser specifikt avsedda för kvinnor. Utifrån de data som verksamhetsrapporten redovisar är det uppenbart att det finns stora skillnader mellan könen i hur det stöd som organisationerna ger används – en övervägande procentandel är män i såväl nattverksamheterna (64 %) som dagverksamheterna (85 %). Det finns inga uppgifter kring könsfördelning i gruppen EU- och tredjelandsmedborgare som vistas i staden. Det är därför svårt att i nuläget dra några slutsatser om detta. Arbete pågår inom partnerskapets styr- samt samverkansgrupp för att vidare kartlägga och analysera detta. EU-teamets uppfattning är att en anledning till

skillnaden i dagverksamheterna kan vara att en högre andel kvinnor än män tigger på gatorna på dagtid.

Partnerskapet möter utmaningar i form av ökad förekomst av hot och våld, ökande andel personer som befinner sig i aktivt missbruk och som lider av psykisk ohälsa. Det förs ingen gemensam statistik kring dessa uppgifter, uppgifterna kring ökningen baseras på verksamheternas upplevelser av målgruppen. En ytterligare utmaning är att det är svårare för verksamheterna att få tag i frivilligpersonal, vilket leder till en ökad känsla av otrygghet bland besökarna då personaltätheten många gånger är för låg. Samverkansgruppen och styrgruppen för partnerskapet fortsätter arbeta aktivt med detta framöver.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner redovisningen.

Bilagor

1. Verksamhetsrapport IOP för utsatta EU-medborgare 2019-05-01 – 2019-10-31.